

*Abha Bhalla (36)
Getrouwd, twee kinderen
Mdl-arts Hagaziekenhuis
Den Haag*

‘Er is nooit een spoortje van twijfel geweest’

Mdl-arts Abha Bhalla kwam met haar ouders naar Nederland vanwege haar vaders werk. Geboren in een milieu waar werkende vrouwen de status van hun man verlagen, was het voor haar duidelijk dat zij in tegenstelling tot veel van haar vrouwelijke familieleden wél iets met haar studie zou doen. “Ik ben van Indiase afkomst, maar wat dat betreft ben ik een uitgesproken Hollandse.”

 “Toen ik 3 jaar was, ben ik met mijn ouders naar Nederland gekomen. Mijn vader moest voor het Amerikaanse bedrijf waar hij werkte als chemisch ingenieur naar Europa en wij gingen mee. Het was de bedoeling dat we weer terug zouden gaan, maar dat is nooit gebeurd. Toch zijn onze banden met India sterk gebleven, regelmatig gingen we op familiebezoek. Ik kom nog steeds geregeld in India voor de bruiloften van neven en nichten. Daar willen we zoveel mogelijk bij aanwezig zijn natuurlijk.

Studeren was in ons milieu normaal. Ook voor meisjes. Dokter of advocaat worden is het helemaal. Mijn moeder heeft zelfs gestudeerd: Hindi-literatuur. Toen we hier in Nederland kwamen, werd ze door iemand

van de Leidse Universiteit benaderd met de vraag of ze daar wilde komen doceren. Maar dat mocht niet van mijn vader. Want studeren was voor meisjes dan wel heel gewoon, maar voor werken gold en geldt dat niet. Werkende getrouwde Indiase vrouwen verlagen de status van het gezin omdat het dan net lijkt of ze arm zijn. Ik heb nichtjes die met glans betastudies en MBA hebben gestudeerd en na hun huwelijk thuis gingen zitten. Dat was het dan. Daar begrijp ik niets van. Dan is al het harde werken voor niets geweest. Wat dat betreft ben ik meer Hollandse dan Indiase. Voor mij was het vanaf het begin af aan vanzelfsprekend dat ik iets met mijn studie zou doen.

Dat ik arts zou worden, was ook al heel lang duidelijk.

‘Ik heb het allerleukste vak dat er bestaat’

Als klein kind had ik bedacht dat ik mensen wilde helpen. Het beroep van arts leek me daarvoor uitermate geschikt. Gelukkig kon ik goed leren en werd ik na het vwo ingeloot voor geneeskunde in Rotterdam. Er is nooit een spoortje van twijfel geweest. Hooguit heb ik ook nog even gedacht aan scheikundige technologie. Als ik uitgeloot was voor geneeskunde, had ik dat een jaar gedaan.

Mijn ouders zijn gescheiden toen ik al volwassen was. Mijn moeder heeft mij en mijn jongere broer en zus altijd gestimuleerd te werken. Wat dat betreft is ze steeds mijn stuwende kracht geweest. Ook in praktische zin heeft ze haar steentje bijgedragen aan mijn carrière. Zo heeft ze het eerste jaar bijna full-time op onze oudste dochter gepast terwijl wij bezig waren met specialiseren. Mijn man, die inmiddels interventie-cardioloog is, had een opleidingsplaats in Nijmegen en maakte lange dagen. Ik zat wat dichterbij huis, maar moest fulltime werken. De zorg voor onze dochter kwam in dat eerste jaar dus bijna volledig op de schouders van mijn moeder terecht. Dat is naar Indiase begrippen overigens volstrekt normaal. Vrouwen steunen elkaar in praktische zin, zeker binnen de familie.

Nu we allebei klaar zijn en nog een tweede dochter hebben, maken we wat minder gebruik van onze ouders. Maar zowel mijn moeder als de ouders van mijn man springen nog geregeld bij. En omdat het zo vertrouwd is, heb ik daar ook niet zoveel moeite mee. Bij de tweede hebben we het anders aangepakt. We hebben nu allebei een dag per week ‘vrij’. Dat kan omdat we klaar zijn met specialiseren en allebei een werkplek gevonden hebben. Ik heb geen spijt van hoe het gelopen is met onze eerste. Ik wist dat ze liefdevol verzorgd werd en genoot van haar in de schaarse tijd die ik met haar had. Ik moest nou eenmaal verder met mijn opleiding en hield het vol omdat ik een doel had: zo snel mogelijk klaar zijn.

Dat doel, die drive, heeft me ook geholpen de dilemma's die er absoluut geweest moeten zijn, niet als zodanig te ervaren. Ik heb gedurende mijn hele opleiding eigenlijk niet zoveel tegenwind gevoeld. Obstakels? Ik zou er zo geen voorbeelden van kunnen noemen. Of het moet ziekte zijn. Ik heb kinkhoest gehad toen ik aios was. Zes weken ben ik eruit geweest. Ik kon echt niet werken. Dan merk je dat veel collega's daar niet goed raad mee weten. Ze begrijpen wel dat je niet kunt werken, maar op de een of andere manier

krijg je toch het gevoel dat het je niet in dank wordt afgenomen. Terwijl je er natuurlijk niet zelf om gevraagd hebt. Toen ik terug was, heb ik aan een collega gevraagd of ik het goed gevoeld had, dat ze het me kwalijk namen. Toen bleek dat ze vooral gebaald hadden van de extra drukte die door mijn ziekte was ontstaan. Niet van mij persoonlijk. Maar het voorbeeld illustreert wel de manier waarop veel artsen reageren op een zieke collega. Een dokter wordt gewoon niet ziek. Maar de realiteit is anders. En dan moet je met z'n allen dus nog wat harder lopen.

Voor zwangerschap geldt zo'n beetje hetzelfde. Collega's en opleiders begrijpen wel dat het bijna niet anders kan, want je moet toch ooit je kinderen krijgen, maar het is wel een hoop gedoe natuurlijk. En je kunt niet blijven wachten. Op een gegeven moment gaat je leeftijd echt een rol spelen. Destijds was er een onuitgesproken norm onder aios: één keer zwanger zijn tijdens de opleiding kan nog net, maar een tweede keer is echt not done. Daar heb ik me dan ook keurig aan gehouden. Je wilt niet dat de anderen last hebben van jouw keuzen.

Kolven. Ook zo'n voorbeeld van een mini-obstakel. In de koffiepauze rende ik naar mijn kamer. Daar zat ik achter een schotje te kolven met zo'n apparaat. Ik deelde de kamer met een mannelijke collega, maar die was net vader geworden en had er gelukkig geen bezwaar tegen om een paar keer per dag met het geluid van dat kolfapparaat geconfronteerd te worden. Dus pieper op tafel en dan maar hopen dat je niet opgeroepen wordt of dat ze het apparaat niet horen als je toevallig wel opgeroepen wordt. Eigenlijk ben je in zo'n periode vooral bezig de schijn op te houden dat het hebben van een baby geen invloed heeft op je werk. De schijn ja, want natuurlijk heeft het hebben van een kind effect op de manier waarop je werkt. In ieder geval tijdelijk.

Ik heb op een vliegveld wel eens de hele boel inclusief collega's – met wie ik naar een congres was – opgehouden omdat ik bevroren borstvoeding mee terug wilde nemen naar Nederland. Dat mocht van de douane, maar men wilde de zakjes wel doorlichten. Röntgenstralen door de melk voor mijn dochter? No way! Dat is niet goed voor mijn kind. Het werd een heel gedoe want er moest een speciaal apparaat komen. Achteraf hebben we er erg om gelachen. Vooral toen bleek dat ik eenmaal thuis de melk niet meer kon gebruiken omdat die gedeeltelijk ontdooid was. Ik weet ook niet wat me destijds precies bezielde, maar ik was op de een of andere manier totaal gefocust op het feit dat mijn kind de melk moest hebben, die ik tijdens mijn afwezigheid had afgekolfd. En dus moest die mee het vliegtuig in. Koste wat kost.

Een specifiek rolmodel? Nee, dat heb ik niet. Natuurlijk ben ik – vooral tijdens mijn coschappen – wel overal inspirerende mensen tegen gekomen. Die hebben me gestimuleerd en gemotiveerd en ik heb van allemaal wat geleerd. Maar er is niet een specifiek iemand waarvan ik zeg: 'hij of zij is mijn grote voorbeeld'. Je neemt van iedere inspirerende collega wat mee en het tegenovergestelde gebeurt natuurlijk ook. Er zijn diverse voorbeelden van artsen die mij hebben geleerd hoe het niet moet. Voorbeelden van hoe ik het niet wil. Ik heb een hekel aan artsen die over hun patiënt heen praten in plaats van met hun patiënt bijvoorbeeld. Ben allergisch voor autoritaire artsen. En ik vind het heel vervelend als patiënten de spreekkamer verlaten zonder te weten wat hen mankeert of wat de overwegingen van de arts daarbij zijn. Mijn poli loopt dan ook altijd uit. Vaker en langer dan het spreekuur van mijn mannelijke collega's. Die zijn net wat meer op productie en net wat minder op de communicatie gericht. Ik zeg niet dat het een beter is dan

‘Kolven met je pieper op tafel en hopen dat je niet opgeroepen wordt’

---

het andere, maar ik denk wel dat daarin een verschil ligt tussen de meeste mannelijke en vrouwelijke artsen.

Dat vrouwen in de geneeskunde in opkomst zijn, is iets wat aan mij voorbij is gegaan. Als ik om me heen kijk, zie ik wel steeds meer vrouwelijke arts-assistenten, maar zelf heb ik grotendeels tussen de mannen gezeten. Tijdens mijn studie en opleiding was ik meestal de enige vrouw en ook nu in de maatschap is dat zo. Ik zou het fijn vinden als we er nog een vrouw bij krijgen, maar dat zie ik niet zo snel gebeuren. Er zijn nog niet zoveel vrouwelijke mdl-artsen en vrouwen hebben bovendien de neiging kinderen te krijgen. Dat blijft toch een minpuntje, vrees ik.

In de maatschap sta ik als jongste maat aardig mijn mannetje. Ik denk dat mijn maten dat niet zagen aankomen. Komt er zo'n vriendelijk meisje bij, blijkt ze heel eigen plannen te hebben. En een grote mond. Niet dat ik onaardig ben of zo, maar ik weet wel wat ik

wil. Waarschijnlijk hebben ze aanvankelijk gedacht dat het wel over zou waaien, maar ik ben nogal vasthoudend, dus dat gebeurde niet. Geen van de drie heeft dan ook de neiging me te betuttelen of zo.

Ik vind dat ik het allerleukste vak heb dat er bestaat. Het is de perfecte mengeling tussen denken en doen, theorie en praktijk en chronisch en acuut. Ik raad iedere jonge arts aan de specialisatie te kiezen die hem of haar het allermeeeste aanspreekt en er alles aan te doen daar binnen te komen. Niet te snel te switchen als het moeilijk is om een plaats te vinden. Want je moet het er wel de rest van je leven mee doen en er komen zeker diepe dalen. Als je leven een tijdlang ongelooflijk druk is, moet je wel gedreven worden door de inhoud. Het allerbelangrijkste is dat je doet wat bij je past, dat je trouw bent aan jezelf. Als ik dat niet geweest was, had ik het absoluut niet volgehouden.”